

**VOORONTWERP VAN DECREET TOT INSTEMMING MET DE
OVEREENKOMST TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË EN DE FRANSE
REPUBLIEK VOOR HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING INZAKE
BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN EN NAAR HET VERMOGEN EN VOOR
HET VOORKOMEN VAN HET ONTWIJKEN EN HET ONTDUIKEN VAN
BELASTING, EN HET PROTOCOL, BEIDE ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 9
NOVEMBER 2021.**

Samenvatting

Dubbelbelastingverdragen (DBV) zijn verdragen waarin twee staten of uitzonderlijk meer dan twee staten afspreken hoe zij de heffing van hun belastingen op elkaar afstemmen met als voornaamste doel te voorkomen dat eenzelfde belastbare materie tweemaal wordt belast.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Voor uitgebreide achtergrondinformatie over dubbelbelastingverdragen (DBV's) wordt verwezen naar eerdere soortgelijke dossiers.

Belang voor Vlaanderen

Dubbelbelastingverdragen (DBV) zijn in principe gemengde verdragen die zowel tot de bevoegdheid van de federale overheid als tot die van de gemeenschappen en de gewesten behoren. Zij bevatten immers, naast een ruime omschrijving van het begrip "belastingen", het algemene beginsel van non-discriminatie.

De eerste paragraaf van artikel 2 omschrijft de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is: de belastingen naar het inkomen en naar het vermogen die, ongeacht de wijze van heffing, worden geheven namens de verdragsluitende staten, hun staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen. Artikel 2.3, b) van de overeenkomst bepaalt dat de overeenkomst aan Belgische zijde van toepassing is op de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting, de belasting van niet-inwoners en de onroerende voorheffing met inbegrip van de voorheffingen en de opcentiemen op die belastingen en voorheffingen.

Sinds de regionalisering van de onroerende voorheffing via de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, beogen DBV ook een gewestbelasting. De Vlaamse onroerende voorheffing werd niet uitgesloten uit de werkingssfeer van DBV die werden ondertekend na 1 januari 1999, de datum waarop het Vlaamse Gewest de dienst van de onroerende voorheffing heeft overgenomen voor de inning ervan.

Artikel 23 van de overeenkomst verbiedt discriminatie op fiscaal vlak op grond van nationaliteit. In België betreft dit verbod tevens het geheel van de gemeenschaps- en gewestbelastingen, want paragraaf 9 van dit artikel bepaalt dat de nationale behandeling eveneens geldt voor belastingen van elke soort en benaming, ongeacht artikel 2.

Wat Vlaanderen betreft, is de overeenkomst volgens artikel 25 niet enkel van toepassing op de federale belastingen, maar ook op de andere belastingen die er (kunnen) worden geheven, zoals die van de Gemeenschap, het Gewest, de provincies en de gemeenten. Artikel 25, §1 luidt immers als volgt: "De bevoegde autoriteiten ... wisselen de inlichtingen uit ... met betrekking tot de belastingen van elke soort of benaming die worden geheven ... De uitwisseling van inlichtingen wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2".

Bestaande dubbelbelastingverdragen tussen België en Frankrijk

België en Frankrijk sloten reeds op 16 mei 1931 een overeenkomst met het doel dubbele belasting te vermijden en zekere andere fiscale aangelegenheden te regelen. Die overeenkomst is op 15 juli 1933 in werking getreden. Zij kwam tot stand omstreeks de tijd dat de werkzaamheden die voornamelijk door de toenmalige Volkenbond waren aangevat om dubbele belasting door middel van bilaterale verdragen te voorkomen, hun eerste vruchten begonnen af te werpen. Op dat ogenblik betekende de overeenkomst een groot winstpunt, maar zij vertoonde ook enkele tekortkomingen waarvan de gevolgen steeds zwaarder gingen doorwegen. Wegens de evolutie van de nationale belastingstelsels en de voortdurende groei van de economische betrekkingen tussen beide landen was er nood aan een oplossing voor het probleem van dubbele belasting die meer omvattend en beter aangepast aan de noodwendigheden van de tijd zou zijn.

De aanpassing van de overeenkomst liep vertraging op door de tweede wereldoorlog en de wijzigingen van de belastingwetgeving van beide landen. Een op 19 januari 1962 ondertekende nieuwe overeenkomst werd niet ter goedkeuring voorgelegd omdat zij op het ogenblik van de ondertekening reeds was voorbijgestreefd. Om te vermijden dat de overeenkomst van 1931 zonder uitwerking zou blijven zolang haar bepalingen niet werden aangevuld of doeltreffend gemaakt, voerden de partijen een eenvoudige aanpassing in door een uitwisseling van diplomatieke nota's. Toch bleef de behoefte bestaan om een modernere en volledige overeenkomst op te stellen.

De ondertekening van de nieuwe overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting en tot regeling van wederzijdse administratieve en juridische bijstand inzake inkomstenbelastingen vond plaats op 10 januari 1964. De overeenkomst werd aangevuld met een slotprotocol en een uitwisseling van brieven. Over het algemeen volgde de nieuwe overeenkomst de voor België en de meeste Europese landen traditionele methode die erin bestaat het exclusief recht om belasting te heffen op de verschillende categorieën van inkomsten – met uitzondering van dividenden en intresten – slechts aan één van de verdragsluitende staten te verlenen. De overeenkomst is in werking getreden op 17 juni 1965.

Avenanten

Tijdens de daaropvolgende jaren ondertekenden België en Frankrijk vier avenanten bij de overeenkomst van 1964. Het op 15 februari 1971 ondertekende avenant strekte er voornamelijk toe de overeenkomst te wijzigen met betrekking tot de belastingheffing van dividenden en de belasting die eisbaar is van een vaste inrichting die in een overeenkomstsluitende staat door een vennootschap van de andere staat wordt aangehouden, dienovereenkomstig aan te passen. Dit avenant is op 19 juli 1973 in werking getreden.

De avenanten respectievelijk ondertekend op 8 februari 1999 en 12 december 2008 hebben betrekking op de grensarbeiders. Voor die arbeiders bestaat een afwijkende regeling die hen belastbaar stelt in hun woonstaat. Die afwijkende regeling is ongunstig voor Belgische grensarbeiders die in Frankrijk werken en bijzonder aantrekkelijk voor Franse grensarbeiders en voor de ondernemingen uit de grensstreek die grensarbeiders tewerkstellen. De regeling leidde dan ook tot misbruiken en fiscale emigratie. Bovendien heeft zij een negatieve weerslag op de belastingontvangsten van België. Daarom stelde België voor de grensarbeidersregeling af te schaffen zoals reeds is gebeurd met Nederland en Duitsland. De Fransen stonden daar zeer weigerachtig tegenover en waren slechts bereid een eventuele afschaffing te overwegen mits de invoering van zeer ruime overgangsmaatregelen. Het avenant van 2008 stelt bedrijven uit de Belgische grensstreek in de mogelijkheid om nog tot eind 2011 verder te gaan met het aanwerven van Fransen onder de grensarbeidersregeling. Franse grensarbeiders kunnen het voordeel van de grensarbeidersregeling genieten gedurende een lange overgangperiode van 25 jaar die op 31 december 2033 afloopt. De avenanten zijn in werking getreden respectievelijk op 27 april 2000 en 17 december 2009.

Het avenant van 2009 wijzigt artikel 20 van de overeenkomst van 1964. Dat artikel voorziet de uitwisseling van inlichtingen die waarschijnlijk relevant zullen zijn voor de toepassing van de bepalingen van de overeenkomst, of voor de toepassing van de binnenlandse wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort of benaming die worden geheven door of ten behoeve van de overeenkomstsluitende staten of van de plaatselijke gemeenschappen in Frankrijk. Ook de uitwisseling van bankgegevens is mogelijk, zelfs wanneer de belastingwetgeving of de administratieve praktijk van een staat niet toestaat dat die inlichtingen worden ingewonnen en verstrekt. Een staat moet de ontvangen inlichtingen op dezelfde manier geheim houden als die welke hij heeft verkregen onder toepassing van zijn binnenlandse wetgeving. De aangezochte staat is niet verplicht inlichtingen te verstrekken die hij volgens zijn wetgeving of in de normale gang van zijn administratieve praktijk niet zou kunnen verkrijgen voor zijn eigen doeleinden. Het nieuwe artikel is bijna identiek aan artikel 26 van het OESO-modelverdrag zoals dat in 2008 werd gepubliceerd.

B. Inhoud

De overeenkomst is een klassiek dubbelbelastingverdrag. Het heeft in de eerste plaats tot doel een dubbele belasting inzake belastingen op het inkomen te vermijden. Zij beoogt zo de positie van Belgische investeerders in Frankrijk te verbeteren en België aantrekkelijker te maken voor Franse investeerders. De overeenkomst regelt ook de uitwisseling van inlichtingen tussen de belastingadministraties. Die inlichtingen zijn noodzakelijk voor de toepassing van de overeenkomst en de interne wetgeving van de beide staten met betrekking tot de door de overeenkomst beoogde belastingen. Tevens bevat de overeenkomst bepalingen inzake non-discriminatie en onderling overleg. De overeenkomst telt 30 artikelen.

Bij de overeenkomst is ook een protocol toegevoegd. Dit protocol verduidelijkt en omschrijft enkele artikelen uit de voorliggende overeenkomst.

C. Procedureverloop

Totstandkoming

België en Frankrijk kwamen overeen om een volledig nieuw DBV te sluiten. Het doel was om tot een BEPS-conforme tekst te komen. Het actieplan grondslaguitholling en winstverschuiving (BEPS - Base Erosion and Profit Shifting) van de OESO vloeit voort uit de wens om te komen tot wereldwijde, gecoördineerde afspraken om belastingontwijking door grondslaguitholling en winstverschuiving tegen te gaan. Dit actieplan bevat een pakket maatregelen waarmee landen worden aangespoord om nauwer met elkaar samen te werken en de fiscale regelgeving op elkaar af te stemmen.

Gemengd karakter en ondertekening

Tijdens zijn vergadering van 18 oktober 2018 legde de Werkgroep gemengde verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van de voorliggende overeenkomst vast. Zowel de federale overheid als de gemeenschappen en de gewesten worden respectievelijk bevoegd geacht. In zijn brief van 4 januari 2019 deelde de voorzitter van de ICBB aan de minister-president van de Vlaamse Regering mee dat geen enkel bezwaar werd geformuleerd, zodat het verslag definitief is goedgekeurd.

De overeenkomst werd ondertekend volgens formule 1 (de medeondertekening) van de ICBB. De Vlaamse minister bevoegd voor fiscaliteit heeft de overeenkomst ondertekend voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest.

Het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

(p.m.)

Het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

(p.m.)

II. Toelichting bij de artikelen

De overeenkomst

Artikel 1 bepaalt dat de overeenkomst van toepassing is op personen die inwoner zijn van één of van beide overeenkomstsluitende staten.

Artikel 2 geeft een overzicht van de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is. Voor België is dit de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting en de belasting van niet-inwoners en de onroerende voorheffing, met inbegrip van de voorheffingen en de opcentiemen op die belastingen en voorheffingen.

De overeenkomst is ook van toepassing op alle identieke of in wezen soortgelijke belastingen die na de datum van ondertekening, naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven. De bevoegde overheden van de verdragspartijen zullen elkaar in kennis stellen van belangrijke wijzigingen in hun regelgeving inzake belastingen.

Artikel 3 geeft een reeks definities, onder meer een definitie van de overeenkomstsluitende staten, hun grondgebied, de bedoelde rechtssubjecten, de bevoegde overheid en het internationaal verkeer. De bevoegde autoriteit voor België is naar gelang het geval de minister van Financiën van de federale regering en/of van de Regering van een Gewest en/of van een Gemeenschap, of diens bevoegde vertegenwoordiger.

Artikel 4 is gewijd aan inwoners van de partijen. Het betreft iedere persoon die ingevolge de wetgeving van elke partij, aldaar aan belasting is onderworpen op grond van zijn of haar woon- of verblijfplaats, plaats van oprichting of leiding, of enige andere soortgelijke omstandigheid, en omvat eveneens die verdragspartij en elk politiek onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan. De term omvat echter niet personen die in die verdragsstaat alleen aan belasting zijn onderworpen op basis van inkomsten uit in die staat gelegen bronnen of van aldaar gelegen vermogen. Er geldt een aparte regeling voor personen die inwoner zijn van beide verdragspartijen.

Artikel 5 betreft de vaste inrichting van een onderneming.

De volgende artikelen hebben respectievelijk betrekking op inkomsten uit onroerende goederen, relevant voor de onroerende voorheffing waarvoor de Vlaamse overheid bevoegd is (artikel 6), ondernemingswinst (artikel 7), internationaal vervoer (artikel 8), verbonden ondernemingen (artikel 9), dividenden (artikel 10), interest (artikel 11), royalty's (artikel 12), vermogenswinst (artikel 13), inkomsten uit een dienstbetrekking (artikel 14), inkomsten uit tantièmes en presentiegelden (artikel 15), inkomsten van artiesten en sportbeoefenaars (artikel 16), pensioenen (artikel 17), inkomsten uit overheidsfuncties (artikel 18), betalingen aan studenten (art. 19), en andere inkomsten (art. 20).

Artikel 21 bepaalt dat vermogen uit onroerend goed mag worden belast in de staat waar dat goed is gelegen. Vermogen dat bestaat uit roerende goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van de permanente bedrijfszetel van een onderneming van de ene staat in de andere verdragspartij, mag worden belast in de andere staat. Schepen en vliegtuigen en het roerend goed gebruikt in internationaal verkeer mogen slechts worden belast in de overeenkomstsluitende staat waar de bedrijfsleider zijn woonplaats heeft. Andere vormen van vermogen van een inwoner van een partnerstaat zijn slechts daar belastbaar.

Artikel 22 bevat een reeks maatregelen die in Frankrijk, respectievelijk in België, moeten worden toegepast tot het voorkomen van een dubbele belasting.

Artikel 23 (non-discriminatie) bevat een clause van nationale behandeling van personen en bedrijven. Inwoners of bedrijfszetels van de ene verdragspartij mogen niet minder gunstig worden behandeld dan die van de andere verdragspartij. Deze behandeling is van toepassing op belastingen van elke soort en benaming.

Artikel 24 houdt een regeling voor onderling overleg in. Elke persoon die van oordeel is dat de maatregelen van een overeenkomstsluitende staat of van beide overeenkomstsluitende staten leiden tot een belastingheffing die in strijd is met verdragsbepalingen, kan, binnen de drie jaar nadat hij in kennis is gesteld van de maatregel, het bezwaar voorleggen aan de bevoegde overheid van de overeenkomstsluitende staat waarvan hij inwoner is of de nationaliteit bezit.

Artikel 25 regelt de uitwisseling van inlichtingen. De gegevensuitwisseling wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2 (artikel 25, §1).

De inlichtingen worden op dezelfde manier geheim gehouden als die welke onder de nationale wetgeving zijn verkregen. Zij worden slechts verstrekt aan de bevoegde personen of overheden die de inlichtingen enkel gebruiken voor officiële doeleinden. Deze personen of overheden mogen melding maken van de inlichtingen tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen (artikel 25, §2).

In geen geval mag dit verdragsartikel zo worden uitgelegd dat het een verdragspartij de verplichting zou opleggen: 1° om administratieve maatregelen te treffen in afwijking van de wetgeving en de administratieve praktijk van deze of gene partij; 2° om inlichtingen te verstrekken die niet verkrijgbaar zijn volgens de wetgeving of de normale gang van de administratieve werkzaamheden van deze of gene partij en 3° om inlichtingen te verstrekken die een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze onthullen of in strijd zouden zijn met de openbare orde (artikel 25, §3).

De aangezochte staat stelt alles in het werk om de gevraagde informatie te verkrijgen, zelfs wanneer hij die inlichtingen niet nodig heeft voor zijn eigen belastingheffing. In geen geval kunnen de beperkingen zo worden uitgelegd dat ze een verdragspartij toestaan het verstrekken van gegevens te weigeren met als enige motivering dat die inlichtingen niet van binnenlands belang zijn (artikel 25, §4).

Paragraaf 5 maakt de uitwisseling van welbepaalde inlichtingen, meer bepaald bankgegevens, mogelijk, zelfs wanneer de belastingwetgeving of de administratieve praktijk van een overeenkomstsluitende staat niet toestaat dat bewuste inlichtingen worden ingewonnen en verstrekt.

Artikel 26 heeft betrekking op de invorderingsbijstand. Deze bijstand wordt volgens paragraaf 1 niet beperkt door de artikelen 1 en 2 van de overeenkomst. De overige paragrafen betreffen de voorwaarden en de werkwijze van de invorderingsbijstand.

De verdragsbepalingen tasten in geen geval de fiscale voorrechten aan die leden van diplomatieke vertegenwoordigingen en consulaire posten genieten. De overeenkomst is niet van toepassing op internationale organisaties, hun organen of ambtenaren, noch op personen die lid zijn van diplomatieke zendingen of consulaire posten van een derde staat (artikel 27).

Artikel 28 stelt dat een inwoner van een verdragsluitende staat geen vermindering of vrijstelling van belasting kan genieten, indien hij of zij streeft naar het verkrijgen van de voordelen die de overeenkomst biedt.

Artikel 29 betreft de inwerkingtreding. De overeenkomst treedt in werking op de datum van de laatste kennisgeving waarbij de ene verdragspartij aan de andere partij meldt dat haar interne procedure is beëindigd. Artikel 30 bevat de bepalingen inzake de opzegging van het DBV.

Het protocol

De bepalingen van het protocol geven verdere verduidelijking over artikelen uit het verdrag.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair
Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE